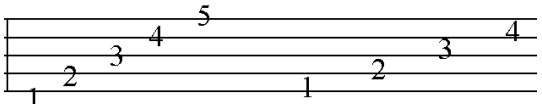
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
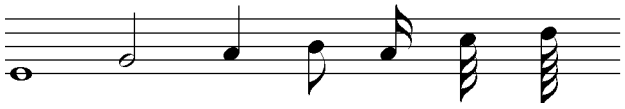
Η μουσική είναι μία τέχνη με την οποία εκφράζουμε τα συναισθήματά μας μέσω του ήχου.
Κάθε τέχνη εκφράζεται με το δικό της τρόπο. Η ζωγραφική με τα χρώματα, η γλυπτική με το μάρμαρο κτλ. Η μουσική εκφράζεται με τους ήχους.
Στη φύση υπάρχουν πολλοί ήχοι, όπως ο θόρυβος, ο κρότος, οι απλοί ήχοι (τόνοι) και οι σύνθετοι. Απ' όλους αυτούς τους ήχους, η μουσική ξεχωρίζει τους σύνθετους ήχους, που τους λέμε μουσικούς φθόγγους, ή απλώς φθόγγους.
Οι φθόγγοι παράγονται από τα διάφορα μουσικά όργανα ή από την ανθρώπινη φωνή. Οι φθόγγοι είναι εφτά και τα ονόματά τους είναι: ΝΤΟ, ΡΕ, ΜΙ, ΦΑ, ΣΟΛ, ΛΑ και ΣΙ. Οι φθόγγοι γίνονται μουσική μετά από κατάλληλη πλοκή μεταξύ τους, την οποία πλοκή μελετάει η θεωρία της μουσικής.
Η θεωρία της μουσικής, για να διευκολυνθεί στη μελέτη αυτής πλοκής, χρησιμοποιεί διάφορα σύμβολα που γράφονται στο πεντάγραμμο και τα οποία θα εξετάσουμε παρακάτω.

2. ΠΕΝΤΑΓΡΑΜΜΟ ΚΑΙ ΦΘΟΓΓΟΣΗΜΑ

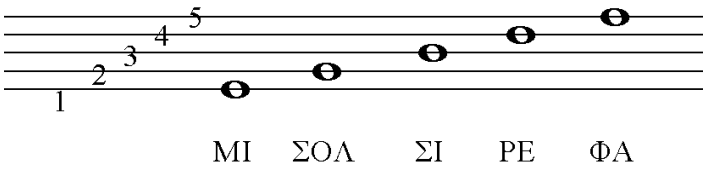
Πεντάγραμμο: Είναι το σύνολο πέντε παράλληλων γραμμών, που απέχουν ίση απόσταση μεταξύ τους. Τις γραμμές τις μετράμε από κάτω προς τα πάνω. Την απόσταση μεταξύ δύο γραμμών τη λέμε <u>διάστημα</u>. Τα διαστήματα είναι τέσσερα και τα μετράμε κι αυτά, από κάτω προς τα πάνω.

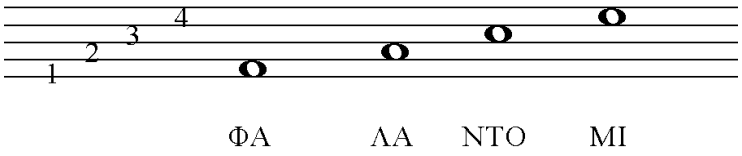
Φθογγόσημο: (Από το φθόγγο και σημάδι), η νότα. Είναι το σημάδι του μουσικού ήχου που μπαίνει στο πεντάγραμμο και συμβολίζει το φθόγγο. Τα φθογγόσημα είναι εφτά.

Φθογγόσημα που γράφονται στις γραμμές

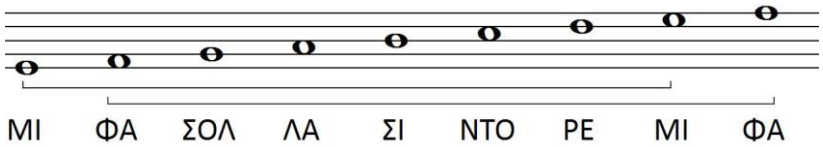

Φθογγόσημα που γράφονται στα διαστήματα

Φθογγόσημα που γράφονται μέσα στο πεντάγραμμο

Εάν πάρουμε πρώτα το φθογγόσημο που γράφεται στη πρώτη γραμμή, μετά το φθογγόσημο που γράφεται στο πρώτο διάστημα, ύστερα το φθογγόσημο που γράφεται στη δεύτερη γραμμή, μετά το φθογγόσημο του δεύτερου διαστήματος κτλ. μέχρι να εξαντληθούν όλες τις γραμμές και όλα τα διαστήματα, θα βρούμε τις νότες (φθογγόσημα) που γράφονται μέσα στο πεντάγραμμο.

Παρατηρούμε ότι υπάρχουν δύο Μι και δύο Φα.
Όπως θα δούμε πάρα κάτω, με τη χρήση βοηθητικών γραμμών, θα έχουμε και άλλες νότες με το ίδιο όνομα. Αυτές οι νότες διαφέρουν μεταξύ τους ως προς το **ύψος**. Δηλαδή η μία είναι πιο χαμηλή από την άλλη. Το ύψος είναι ένα από τα **χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ήχου**. Τα υπόλοιπα είναι: η **ένταση**, η **διάρκεια** και η **χροιά**.